

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 98. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203110585168.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

SCEN. 2.

En Fisker. Sganarell.

FISKEREN

Aa! Herre Gud, hvor got har dog den i Verden, som har sit paa det Tørre. Ingen Stand er saa slet, som en fattig Fiskers. Men der seer jeg en feed spækked Bonde staaende; Det slags Folk har bedre Dage end vi.

SGANARELL

God Dag, Monsr. Neptunus! har der vanket brav Fisk i Dag?

FISKEREN

Ney, det er kun slet bestilt med Fiskeriet, disvær! mod det var i gamle Dage.

SGANARELL

Det er sælsomt med jer, I Fiskere! I klager over, at Havet tømmes og Fiskene tar af: hvorfor lar I dem ikke være i Roe? Skulde vi Bønder gjøre saa ved Skovene, saa vilde de snart faae Ende; men naar vi hugger et Træ, saa planter vi et andet i Steden. Hvorfor gjør I ikke ligesaadan med Havet og planter andre Fiske i Steden for dem I tar bort?

FISKEREN

Jeg mærker, at du er en god Søemand til Lands.

SGANARELL

Det er min Troe sandt jeg siger; thi det var bedre at I gjorde Fisk, som Folk kunde æde, end Havfruer, som er til ingen Ting nyttig.

FISKEREN

Giør vi Hav-Fruer?

SGANARELL

Saa har jeg hørt, at naar en Fisker ligger hos sin Fiskerinde paa Søen, saa føder hun en Havfrue.

FISKEREN

Det er kun Eventyr, Landsmand!

SGANARELL

Jeg har i det ringeste hørt det fortælle for sandt, Vandsmand! Men er der da ingen Havfruer til?

FISKEREN

Jo der er nok til.

SGANARELL

Hvad Maal taler de?

FISKEREN

De taler alle slags Maal, ligesom paa Landet.

SGANARELL

Mon der er ogsaa Sprogmeister blant dem?

FISKEREN

Jeg har ikke saa stor Kiendskab med dem, at jeg kand give nogen Underretning der om.

99

SGANARELL

Men hvoraf kommer det, at man seer blaae Lys sommetider brænde paa Vandet?

FISKEREN

Naar nogen fornemme Fisk, som en Hval eller stor Lax, dør, saa blir der holdet Vaage-Stue over dem, og da brændes slige Lys; men de andre Fiske, som ey er i Rangen, dør uden Ceremonie som Sviin eller Bønder.

SGANARELL

Saa maa der paa den Maade være Regiering i Havet, og Vand-Konger, lige saa vel som Land-Konger paa Jorden.

FISKEREN

Ja vist, Hvalfiskene ere som Konger.

SGANARELL

Disse Søe-Fugle, som man seer i saadan Mængde, bilder jeg mig ind at være Rifogder.

FISKEREN

Hvi saa?

SGANARELL

Jo, efterdi de æder de smaa Fiske op.

FISKEREN

Ha ha ha!

SGANARELL

Men hvoraf kommer det, at man siger, at een er saa stum som en Fisk? Kand da Fiskene ikke tale?

FISKEREN

Ney, de er derudi de aller-ulyksaligste Dyr.

SGANARELL

Hvi saa? Det var at ønske, at I Fiskere ikke heller kunde tale; Thi I taler ikke gierne, uden I lyver, saa at en Fisker-Tidende og en Løgn er det selv samme.

FISKEREN

Du er ikke saa taabelig som du stiller dig an. Men vidste jeg at du fixerede mig, vilde jeg strax gaae min Vey.

SGANARELL

Ney det er aldrig min Maade. *Fiskeren vil gaae*. Ey bie lidt, jeg vil spørge dig om noget, vi skal siden drikke en Kande Øll sammen. Hvem tiener du hos?

FISKEREN

Jeg er een af Leanders Fiskere.

SGANARELL

Hvor mange Fiskere har han?

FISKEREN

Tolv foruden mig.

SGANARELL

Har hver Fisker sin Baad?

FISKEREN

Somme Fiskere har 2 Baade.

100

SGANARELL

Hillemænd! det er en Fandens Hob Baader. Men er I alle gifte?

FISKEREN

Ja, vi har alle Koner og mange Børn.

SGANARELL

Hvad slags Fisk falder meest ved disse Kuster?

FISKEREN

Cabeljou og Flynder.

SGANARELL

Er alle jere Baade i god Stand?

FISKEREN

Ney, den halve Deel af dem er raadne.

SGANARELL

See der har du noget til en Kande Øll. Jeg har ikke stunder at drikke med dig; thi jeg skal hiem til min Gaard. Hillemænd! nu har jeg udspioneret Fiendens Tilstand baade til Lands og Vands. Gode Kundskaber er det fornemste, man maa legge sig efter udi Krigstider. Det sidste kostede mig 6 Skilling, men det vil intet sige. Penge kand aldrig blive bedre anvendt; thi saadan Kundskab kand profitere os hundrede gange meere end de Penge var værde. Lad nu see, om jeg kand komme det sidste ogsaa ihu. Leander har 12 Fiskere, hver Fisker har 2 Baade, som er 24; naar jeg nu legger Fiskerne og Baadene sammen, saa blir Summa Summarum 36 Personer in alles, foruden Koner og Børn. Cabeljou og Flynder er de fornemste Fiske, de faaer. Den halve Deel af Baadene er raadne. Den sidste Kundskab er alleene Pengene værd. Alting bestaaer i en Øvelse; Nu skulde jeg kunde fixere, om det var Fanden selv. Men jeg maa hiem og bringe Underretning om det jeg har udspioneret.